Szeretettel köszöntöm a Kádas György EGYMI utazó gyógypedagógusi hálózat oldalán!

Minden őszinte segíteni akarás, a segítségre szoruló iránt érzett alázattal kezdődik. Meg kell tehát érteni, hogy a segítés *nem uralkodni vágyás*, hanem *szolgálni akarás*.

Kedves Olvasó!

A következő néhány gondolattal a Kisújszálláson működő Kádas György EGYMI **utazó gyógypedagógusi** hálózatát szeretném Önöknek bemutatni.

Először nézzük meg, milyen célból jöttek létre az **egyéges gyógypedagógiai módszertani intézmények** (**EGYMI-k**).

Minden köznevelési intézményben dolgozó pedagógus, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatárs tudja, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók fejlesztését, a *különleges gondozáshoz való jogát* biztosítania kell.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK, TANULÓ

Hazánkban a "sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló" kifejezés, átfogó, *iskoláztatási szempontú népességfogalom*, amely az 1993. évi közoktatási törvény 2003-as módosítása kapcsán vált hivatalossá. Az új fogalom az esélvegvenlőség jegyében született, felváltva a "fogyatékosság" stigmatizált elnevezését.

Az SNI fogalom létrejötte óta többször változott, jelenleg a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről határozza meg, kik tartoznak e népességcsoporthoz.

Eszerint **sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló** az a *különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló*, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján **mozgásszervi, érzékszervi, értelmi** vagy **beszédfogyatékos,** több fogyatékosság együttes előfordulása esetén **halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral** vagy **egyéb pszichés fejlődési zavarral** (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai, iskolai nevelése-oktatása, az e célra létrehozott **gyógypedagógiai** nevelési-oktatási intézményben, vagy a többi gyermekkel, tanulóval együtt a többségi óvodákban, iskolákban történhet.

Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény

Az SNI elnevezéssel egy időben, 2003-tól találjuk meg a közoktatási törvényben az *egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény* (továbbiakban EGYMI) létrehozásának lehetőségét.

Az EGYMI a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének segítése céljából hozható létre.

Intézményünkben az *egységes módszertani intézmény* létrejöttét, több EU-s pályázat megvalósítása és természetesen, innovatív, az intézmény menedzselését felvállaló intézményvezető team, és a tevékeny, változásokat aktívan követő nevelőtestület támogatta.

Az EGYMI tulajdonképpen egy **mentőöv** volt, mind a gyógypedagógiai, mind a többségi intézmények számára. A gyógypedagógiai intézmények számára azért, hogy az integráció felerősödésével, a gyógypedagógusok ugyan *más helyszínen* –a többségi óvodákban, iskolákban–, de **továbbra is támogathatták az SNI tanulók** nevelését-oktatását. A többségi intézmények pedagógusainak pedig azért, hogy **volt kihez fordulniuk** akkor, ha a sajátos nevelési igényű tanuló együttnevelése során **módszertani segítségre** volt szükségük.

Az együttnevelésre vállalkozó pedagógussal szembeni legfontosabb kívánalom az *elfogadó attitűd*.

A sikeres együttnevelés megvalósításának feltételei közül kiemelkedő fontosságú a tanulók egyéni sajátosságait ismerő és figyelembe vevő *gyógypedagógusok, speciális szakemberek segítségének* igénybevétele.

Az együttnevelés tartalmi követelményei:

- · A tantervi követelmények rugalmas időhatárhoz kötött teljesítését lehetővé tevő változások kialakítása.
- A pedagógiai módszer és eszköztár sérülés-specifikus szempontoknak megfelelő szélesítése.
- Új, differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazása, ahol *"a mindenki jó valamiben"* elv érvényesülhet.
- A *Pedagógiai program* kiegészítése az SNI gyermekek számára készült i*rányelvekkel, ajánlásokkal. Minden fejezetben* ki kell térni az *SNI tanulókra* vonatkozó, *eltérő* pedagógiai fejlesztésekre, gyakorlatokra.
- · A Helyi tanterv átdolgozása is szükséges, elengedhetetlen a tananyag mennyiségi és minőségi csökkentése.
- · A fenti kérdések mellett nagyon lényeges a differenciált megközelítést lehetővé tevő értékelési módok elterjesztése is.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat kialakulása intézményünkben

Mint az előző történeti áttekintésből is látható, a 2000-es évek óta a nevelés-oktatás területén egyre hangsúlyosabb lett az együttnevelés, integráció szerepe. A *többségi*, fogadó intézményekben dolgozó *pedagógusok, együttnevelésben részesülő sajátos nevelési igényű tanulók segítése kiemelt fontosságú tevékenység* lett intézményünkben.

Az integráció segítése miatt folyamatos megújulásra volt szükség, mely központi, EU-s pályázatok segítségével valósult meg. A HEFOP-2.1.6-os pályázatnak köszönhetően konzorciumi együttműködésben lehetőségünk adódott az integráló intézményekkel való együttgondolkodásra, szemléletformálásra. "Az együttnevelés feltételrendszerének megteremtése Kisújszállás alapfokú közoktatási intézményeiben" című nyertes pályázatnak köszönhetően megkezdődött a pedagógusok, gyógypedagógusok, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők, szülők, tanulók szemléletváltása városunkban.

Az intézmény életében következő fontos mérföldkő az EGYMI (most utazó gyógypedagógusi hálózat) létrejötte, mely **2007.** szeptember 1-jétől, mint intézményegység került be a szakmai alapdokumentumba.

A további sikeres pályázatoknak köszönhetően az intézmény tovább gazdagította szakmai tudását, fejlesztő eszköztárát. A TÁMOP 3.1.6/08. számú "*Minőségi szolgáltatások az együttnevelésért*" című projekt keretében bővülhetett a szak- és szakmai szolgáltatási tevékenységeink köre, utazó gyógypedagógusi, szervezetfejlesztési képzésen vehettek részt kollégáink.

A TÁMOP-3.1.6-11/4-2011-0014 számú "Komplex minőségi szolgáltatási bázis kialakítása a korai intervenció és az együttnevelés támogatása érdekében" című projekt a fejlesztőeszköz-kölcsönzőnk bővítéshez járult hozzá elsősorban. Sérülésspecifikus, korrekciós, kompenzációs, hely- és helyzetváltoztatást,

tanulást segítő eszközöket szereztünk be, mellyel még inkább biztosíthattuk a fogyatékos gyermekek fejlesztését. A fenti projekt Uniós forrásából valósult meg. Az alábbi bőséges fejlesztő eszközök közül válogathatnak az érintett szülők és fejlesztő szakemberek:

<u>Speciális taneszközök</u>: Montessori eszközök, kommunikátorok használatát előkészítő hangadó, buborékfújó játékok, ELA (mindennapi tevékenységek) fényképsorozat, mely például szókincsfejlesztésre, kommunikáció, mondat- és szövegalkotás gyakorlására alkalmas.

<u>Infokommunikációs eszközök</u>: Zoomtext nagyítószoftver és billentyűzet látássérültek részre, speciális számítógépegér, helyettesítő egerek, joystick mozgáskorlátozottság esetén.

Helyzetváltoztató eszközök: gyermek járókeretek, rollátorok, utazókocsik.

<u>Korrektív, kompenzáló eszközök</u>: különböző méretű és típusú kommunikátorok a beszéd helyettesítésére, támogatására, Boardmaker képszerkesztő szoftver a kommunikátorokhoz.

<u>Speciális fejlesztő eszközök</u>: Csecsemők számára Wingbo, és Adamo bébihinta, masszázsmatrac, "Mozgáskotta" nevű mozgásfejlesztő készlet.

A 2013/2014-es tanévtől kezdődően az EGYMI kiemelt feladatává vált az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése, az együttnevelés megvalósulásának segítése a karcagi, tiszafüredi és kunhegyesi tankerülethez tartozó többségi iskolákban. Az intézményben megvalósult innovációs tevékenység, a folyamatos szervezetfejlesztés, az intézményi kultúra változása, gazdagítási hatékonyan segítette az utazó gyógypedagógusi hálózat kiépülését. A 2016/2017-es tanévtől kezdődően magasabb létszámú gyógypedagógus szakember kapcsolódott be az utazó gyógypedagógusi hálózat ellátásába. A gyógypedagógusok heti óraszámának átszervezése miatt magasabb óraszámban, több tanuló együttnevelését tudjuk segíteni napjainkban is.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat feladat ellátása

Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. kormányrendelet 1. melléklete alapján**2017. január 1-től** intézményünk, a *kisújszállási Kádas György EGYMI* fenntartójaa *Karcagi Tankerületi Központ*.

Jász-Nagykun-Szolnok megye **5 közigazgatási járásában** (karcagi, kunhegyesi, mezőtúri, tiszafüredi, törökszentmiklósi) biztosítjuk az utazó gyógypedagógusi feladatok ellátását, a Karcagi Tankerületi Központ fenntartásában működő köznevelési intézményekben. A 2022/2023-as tanévben az alábbi 17település,18 köznevelési intézményében segítjük az együttnevelést:

- Karcagi Arany János Általános Iskola, Karcag
- Berekfürdői Veress Zoltán Általános Iskola
- Kunmadarasi Általános Iskola
- Túrkevei Petőfi Sándor Általános Iskola, Túrkeve
- Kunhegyesi Általános Iskola Székhely Intézménye
- Kunhegyesi Általános Iskola Tiszagyendai Általános Iskolája
- Tomajmonostorai Általános Iskola
- Kovács Mihály Általános Iskola, Abádszalók
- Hunyadi Mátyás Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Törökszentmiklós
- Tiszatenyői Szent István Általános Iskola
- Kengyeli Kossuth Lajos Általános Iskola
- Fegyverneki Móra Ferenc Általános Iskola
- Fegyverneki Móra Ferenc Általános Iskola Szalai Sándor Általános Iskolai Tagintézménye, Örményes
- Kossuth Lajos Gimnázium és Általános Iskola, Tiszafüred
- Kossuth Lajos Gimnázium Kossuth Lajos Általános Iskolája
- KLG Nagyiváni Általános Iskolája
- KLG Nagyiváni Általános Iskolájának Tiszaörsi Telephelye

• Tiszaszentimrei Vasvári Pál Általános Iskola.

Az ellátási terület növekedése **a szakembereink által megsegített sajátos nevelési igényű tanulók létszám növekedését** is eredményezte, mely az alábbiak szerint alakult a 2018-2022 közötti időszakban:

A fenntartó Karcagi Tankerületi Központ illetve a Kádas György EGYMI intézményvezetőjének támogatása, pozitív hozzáállása jelentősen segíti az utazó gyógypedagógusi hálózat eredményes működtetését.

Gyógypedagógiai rehabilitáció jelenleg az alábbi területeken folyik:

- komplex gyógypedagógiai megsegítés,
- pszichopedagógia,
- szomatopedagógia,
- logopédia,

Jelenleg 5 fő utazó gyógypedagógus főállásban, 5 fő megállapodáson alapuló túlmunkában, 6 fő megbízási szerződéssel, és 1 fő közalkalmazotti jogviszonyban tovább foglalkoztatottként segíti a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelését az integráló intézményekben.

A főállású utazó gyógypedagógusaink többségében két szakirányú végzettséggel rendelkezik, az alábbi felosztásban:

- Tanulásban akadályozottak pedagógiája és Szomatopedagógia
- Tanulásban akadályozottak pedagógiája és logopédia
- Tanulásban akadályozottak pedagógiája és logopédia
- Oligofrénpedagógia és Pszichopedagógia
- Tanulásban akadályozottak pedagógiája és Inkluzív nevelés okleveles tanára

A végzettségeknek megfelelően, többségében az SNI tanulók igényeihez és diagnózisokhoz igazodóan tudunk szakirányú gyógypedagógust biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs gyógypedagógiai fejlesztésekhez.

Az utazó gyógypedagógusok munkáját a Kádas György EGYMI pályázati forrásból megújuló *fejlesztőeszköz kölcsönzője* segíti, illetve az évek során kidolgozott *jó gyakorlatok bemutatása*, *műhelymunkák*, a sajátos nevelési igényű tanulóknak szervezett *közösségi programok*, mellyel támogatjuk az integráltan nevelt tanulókkal foglalkozó pedagógusok munkáját.

Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat munkaközössége

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet 138/A. § szerint: "Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat az egységes szakmai eljárás érdekében munkaközösséget működtet, amelynek tagjai az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működési körzetében foglalkoztatott együttnevelést segítő pedagógusok."

Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori munkaközösség a 2017/2018. tanévtől kezdődően működik.

Szakmai munkaközösségünk tagjai a Karcagi Tankerületi Központ fenntartása alatt álló többségi intézmények pedagógusai, gyógypedagógusai valamint a köznevelési intézményekben feladatot ellátó utazó gyógypedagógusok, utazó konduktorok.

A szakmai munkaközösség fő célja, hogy:

- az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat szakmai feladatainak ellátásának egységesítése,
- egységes, átlátható, rendszerezett, a munkaközösség tagjai által elfogadott feladatok, tevékenységek szervezésével a pedagógusok/gyógypedagógusok együttnevelésének segítése.

Kedves Olvasó! Amennyiben felkeltette érdeklődését az intézményünk, a sikeres együttműködés érdekében, keressenek bennünket bátran!

Bármilyen kérdés, probléma esetén forduljanak bizalommal **Tatár Jánosné főigazgatóhoz**, illetve **Murányiné Szabó Anna utazó gyógypedagógusi intézményegyég-vezetőhöz**.